

Bilag**To af udvalgets spørgsmål til miljø- og energiministeren og dennes svar herpå samt et notat om beregning af medianminimumsvandføring fra Danmarks Miljøundersøgelser***Spørgsmål 10:*

Er der virksomheder ud over de i bemærkningerne nævnte dambrug og vandkraftværker, der bliver berørt af lovforslaget?

Svar:

Hvis betingelserne for at gennemføre foranstaltninger ved opstemninger på baggrund af den foreslåede ændring af vandløbsloven er til stede, kan det komme på tale at sikre faunapassage forbi opstemninger ved gamle møller, engvandingsanlæg eller lignende.

Ændringen af vandforsyningsloven vedrører alene dambrug.

Spørgsmål 25:

Udvalget anmoder om ministerens kommentar til henvendelsen af 26. februar 1995 fra Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, jf. bilag 26.

Svar:

Jeg finder den foreslåede ændring af vandløbsloven og vandforsyningsloven vigtig, fordi den øger mulighederne på genskabe tilfredsstillende natur- og miljømæssige forhold i vandløb med opstemningsanlæg.

Landsforeningen påpeger imidlertid i sit brev en af de mulige konflikter ved administrationen af vandløbsloven. Der kan nemlig være konflikt mellem ønsket om en forstærket indsats for vandløbskvaliteten og ønsket om bevaring og måske endda retablering af kulturhistorisk væsentlige opstemninger i forbindelse med vandmøller.

Jeg er helt enig med foreningen, når den fastslår, at mange af disse mølleopstemninger har eksisteret i århundreder og allerede ved deres anlæggelse medførte en grundlæggende ændring af naturforholdene på stedet. Det er også rigtigt, at det i den slags sager vil dreje sig om et valg mellem forskellige former for »natur«, når foranstaltninger til forbedring af vandløbskvaliteten skal diskuteres.

For at sikre, at de kulturhistoriske interesser, som vandmøllerne og de andre kulturhistoriske opstemninger repræsenterer, tilgodeses i nødvendigt omfang, er der i bemærkningerne til loven gjort opmærksom på en række forhold, som skal inddrages i overvejelserne, når man påtænker en vandløbsrestaurering, herunder bl.a. hensynet til vandmøllers fortsatte driftsmulighed.

I forbindelse med vandmøller, hvor de kulturhistoriske interesser er tungtvejende, vil en nedlæggelse af opstemningen ikke være den løsning, man vælger. Her vil man snarere vælge at føre en større del af vandmængden uden om opstemningen og herved sikre passagemuligheder for fisk og smådyr, samtidig med at møllen stadig sikres en tilstrækkelig vandmængde til at kunne fungere. Der er i de senere år etableret faunapassage i form af fiske-trapper og – især – omløb ved en række mølleopstemninger, hvor udarbejdelsen af projektet er foregået i et samarbejde mellem de instanser, der har skullet varetage disse modsatrettede hensyn.

På den baggrund vil Miljøstyrelsen, som skal administrere tilskudsordningen, tilstræbe at tilrettelægge administrationen, så Skov- og Naturstyrelsen, som varetager både de naturmæssige og de kulturhistoriske interesser, på et tidligt tidspunkt bliver gjort bekendt med planlagte projekter. På den måde vil en afvejning af de forskellige interesser fremover kunne sikres allerede under projekternes første fase.

I behandlingen af klager efter vandløbsloven vil Miljøstyrelsen inddrage Skov- og Naturstyrelsen, når der kan være kulturhistoriske interesser knyttet til anlæg ved berørte vandløbsstrækninger.

Det er min opfattelse, at det på denne måde er sikret, at kulturhistorisk betydningsfulde vandmølleopstemninger også fortsat vil kunne eksistere, samtidig med at indsatsen for forbedring af vandløbskvaliteten forstærkes.